

ŽIVOT FARNOSTÍ ZNOJMA

ZPRAVODAJ ZNOJEMSKÝCH FARNOSTÍ

KVĚTEN 2009

č. 5

KRÁLOVNA

P*er aspera ad astra.* Strmá cesta vede ke hvězdám. Toto a podobná latinská přísloví vyjadřují velkou pravdu: cesta k slávě je strmá, ale utrpení vede ke slávě.

Není možné, aby Matka Krále nebyla Královnou. Není možné, aby Ta, která se nejvíce sjednotila s Kristem v utrpení, nevešla s ním také do slávy a nezasedla spolu s Ním na trůn. (Srov. Ř 8,17)

Maria začala kralovat už zde na zemi. Kralovala ctností a pokorou. Stala se služkou Páně, ale služkou tak dokonalou, že předčila všechny ostatní. Královna panen, královna mučedníků.

Skrze Marii se splnila starozákonní proroctví a očekávání. Proto je Maria Královnou patriarchů a proroků.

Po Nanebevstoupení Páně ji vidíme v kruhu apoštolů a věrných učedníků a ostatních žen, jak se modlí a vyprošuje – Ona především – seslání Ducha svatého: Královna apoštolů a vyznavačů. (Srov. Sk 1,14)

Maria plná milosti, převyšuje svou zcela zvláštní svatostí všechny svaté: je Královna všech svatých.

Písmo svaté nám mluví málo o Mariině království a kralování. Ale dává nám do rukou všechny důvody, abychom to mohli tvrdit.

Království Kristovo přijde skrze království Mariino. Bude-li Maria sladce vládnout srdcím, připraví je na příchod Kristův. Obnova světa nastane skrze Marii. Tak jako Maria zrodila Krista tělesně, tak jej rodí stále duchovně. Královna posvátného růžence a Královna míru.

Maria je Královna v nejplnějším slova smyslu, protože je Matka Boží a

Matka naše. Je Královna jakožto Matka. Nevládne sama, nýbrž po boku svého Syna.

Ten si ji připravil od věčnosti a obzvláště vyzdobil při jejím početí. Maria je Královna počatá bez poskvrny prvotního hříchu, a proto také Královna nanebevzatá, protože se nejvýš slušelo, aby byla vza-

ta do nebe i s tělem Ta, již se nedotkl hřích, která zůstala povždy pannou.

Týž Papež (Pius XII.), který vyhlásil dávnou pravdu o Nanebevzetí Panny Marie za článek víry, hodlá nyní zavést i svátek Panny Marie Královny. Nanebevzetí Mariino hlásá zároveň její královskou důstojnost. Záchrana lidstva se bude dít hlavně uplatněním těchto dvou pravd v našem životě. Bude to sladká obnova v náruči Matčině.

Povýšil ponížené ..., nasýtil lačné ...
Nebylo neznámější a pokornější dívky nad

Marii v Nazaretě. Nebylo slavnější a mocnější Královny nad Marii v nebesích. S Marií byly povýšeny a v ní oslaveny všechny ženy. Proto je Maria zvláštním způsobem také Královnou žen. V ní vrcholí vše, co je krásné, velké a hodné podivu na starozákonních i novozákonních ženách.

(Z knihy I. Císař: Žena v Písmu svatém)

MĚSÍČNÍ ÚVAHA

JIDÁŠ IŠKARIOTSKÝ - TAJEMSTVÍ PLÁNU SPÁSY

Generální audience Benedikta XVI.

Dnes končíme s cyklem portrétů apoštolů, které Ježíš přímo povolal během svého pozemského života, a nemůžeme opomenout toho, který je v seznamech Dvanácti vždy jmenován jako poslední – Jidáše Iškariotského.

Tento přídomek je, mimo jiné, pokládán za jednoduchý přepis hebrejsko-aramejského výrazu, který znamená: „Ten, který ho měl zradit“. Toto označení se vyskytuje dvakrát ve čtvrtém evangeliu, tedy po Petrově vyznání víry (srv. *J* 6,71) a potom během pomazání v Betánii (srv. *J* 12,4). Další pasáže naznačují, že zrada právě probíhala, když říkají „Ten, který ho chtěl zradit“ - během poslední večeře po oznámení zrady (srv. *Mt* 26,25) a po Ježíšově uvěznění (srv. *Mt* 26,46.48; *J* 18,2.5). Naproti tomu seznamy Dvanácti apoštolů mluví o zradě jako o faktu, ke kterému již došlo: Jidáš Iškariotský, který

ho pak zradil, tak to říká Marek (*Mk* 3,19); Matouš (10,4) a Lukáš (6,16) mají rovnocenné výrazy. Zrada jako taková má dva momenty: nejprve naplánování, když se Jidáš dohodne s Ježíšovými nepřáteli za třicet stříbrných (srv. *Mt* 26,14-16) a potom uskutečnění polibkem, daným Mistrovi v Getsemanech (srv. *Mt* 26,46-50). V každém případě však evangelisté kladou důraz na jeho hodnost apoštola, která Jidášovi patřila se všemi důsledky: je opakovaně jmenován „jedním z Dvanácti“ (*Mt* 26,14.47; *Mk* 14,10.20; *J* 6,71) nebo „z počtu Dvanácti“ (*Lk* 22,3). Ježíš dokonce dvakrát, když mluví k apoštolům, právě o něm říká: „jeden z vás“ (*Mt* 26,21; *Mk* 14,18; *J* 6,70; 13,71). A Petr o něm řekne, že „se počítal k nám a měl účast na této naší službě“ (*Sk* 1,17).

Jedná se tedy o postavu, patřící ke skupině těch, které si Ježíš vybral jako nejbližší druhy a spolupracovníky. Při po-

kusu podat vysvětlení událostí, ke kterým došlo, tak vyvstávají dvě otázky. První spočívá v tom, že se ptáme, jak je možné, že Ježíš vybral tohoto člověka a dal mu důvěru. Především totiž proto, že Jidáš, který byl vlastně ekonomem skupiny (*J* 12,6b; 13,29a), je v Janově evangeliu označen také za „zloděje“ (*J* 12,6a). Tajemství této volby vyniká ještě více, když o něm Ježíš pronáší velmi přísný soud: „Běda tomu člověku, který Syna člověka zradí!“ (*Mt* 26,24). Ještě hutnějším se stává tajemství jeho věčného údělu, dozvídáme-li, že se v Jidáši „hnulo svědomí – jak jsme slyšeli před chvílí ve čtení – a přinesl velekněžím a starším těch třicet stříbrných nazpátek a řekl: «Zhřešil jsem: zradil jsem nevinnou krev»“ (*Mt* 27,3-4). I když se pak vzdálil, aby se šel oběsit (srv. *Mt* 27,5), nenáleží nám měřit toto jeho gesto a nahrazovat tak Boha nekonečně milosrdného a spravedlivého.

Druhá otázka se týká Jidášova jednání. Proč Ježíše zradil? Otázka je předmětem různých hypotéz. Někteří poukazují na faktor jeho lačnosti po penězích, jiní zastávají vysvětlení mesiánské povahy: Jidáš byl prý zklamán tím, když zjistil, že Ježíš nezařadil do svého plánu politicko-vojenské osvobození své země. Evangelní texty však ve skutečnosti kladou důraz na další aspekt: Jan výslovně praví, že „ďábel už vnukl Jidáši Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil“ (*J* 13,2); podobně píše Lukáš: „Tu vstoupil satan do Jidáše zvaného Iškariotský, který byl z počtu Dvanácti“ (*Lk* 22,3). Tímto způsobem jsou překročeny historické motivace a událost se vysvětluje na základě osobní odpovědnosti Jidáše, který uboze podlehl pokušení Zlého. Jidášova zrada zůstává v každém případě tajemstvím. Ježíš s ním jednal jako s přítelem (srv. *Mt* 26,50), ale ve svých výzvách k následová-

ní cestou blahoslavenství neznásilňoval jeho vůli, ani ji nechránil před satanovými pokušeními, protože respektoval lidskou svobodu.

Možnosti perverze lidského srdce jsou ve skutečnosti opravdu mnohé. Jediný způsob, jak se jim vyhnout, spočívá v tom nekultivovat jenom individualistickou, autonomní vizi věcí, ale naopak, stavět se stále znovu na stranu Ježíšovu a jeho hledisko přijímat za své. Den za dnem musíme usilovat o plné společenství s Ním. Připomeňme si, že také Petr se mu chtěl postavit v tom, co jej čekalo v Jeruzalémě, ale dostalo se mu silného napomenutí: „Nemáš na mysli věci božské, ale lidské“ (*Mk* 8,32-33)! Petr po svém pádu litoval a dostalo se mu odpuštění a milosti. Také Jidáš litoval, ale jeho lítost degenerovala v zoufalství a tak došel k sebestrukci. Pro nás je to výzva mít stále na mysli to, co říká sv. Benedikt v závěru zásadní V. kapitoly své „Řehole“: „Nikdy nezoufej před Božím milosrdenstvím“. Bůh je ve skutečnosti „větší než naše svědomí“, jak říká svatý Jan (1 *J* 3,20). Mějme tedy na mysli dvě věci. Za prvé: Ježíš respekтуje naši svobodu. Za druhé: Ježíš očekává naši připravenost litovat a obrátit se; je plný milosrdenství a odpuštění. Ostatně, myslíme-li na negativní roli, kterou sehrál Jidáš, musíme ji zařadit do vyššího vedení událostí ze strany Boží. Jeho zrada vedla k Ježíšově smr-

ti, který tato děsivá muka proměnil na prostor spasitelské lásky a odevzdání se Otci (srv. *Gal 2,20; Ef 5,2.25*). Sloveso zradit je překladem řeckého slovesa, které znamená „vydat“. Někdy je dokonce Bůh osobně jeho podmětem: byl to on, kdo z lásky „vydal“ Ježíše za nás všechny (Ř 8,32). Ve svém tajemném plánu spásy Bůh přijal neomluvitelné Jidášovo gesto

jako příležitost totálního darování Syna k vykoupení světa.

Vezměme si odtud poslední poučení: ačkoli v Církvi nechybějí nehodní křesťané i zrádci, je na každém z nás snažit se vykompenzovat zlo, kterého se dopustili, svým zářivým svědectvím vydaným Ježíši Kristu, našemu Pánu a Spasiteli.

Přeložil Milan Glaser

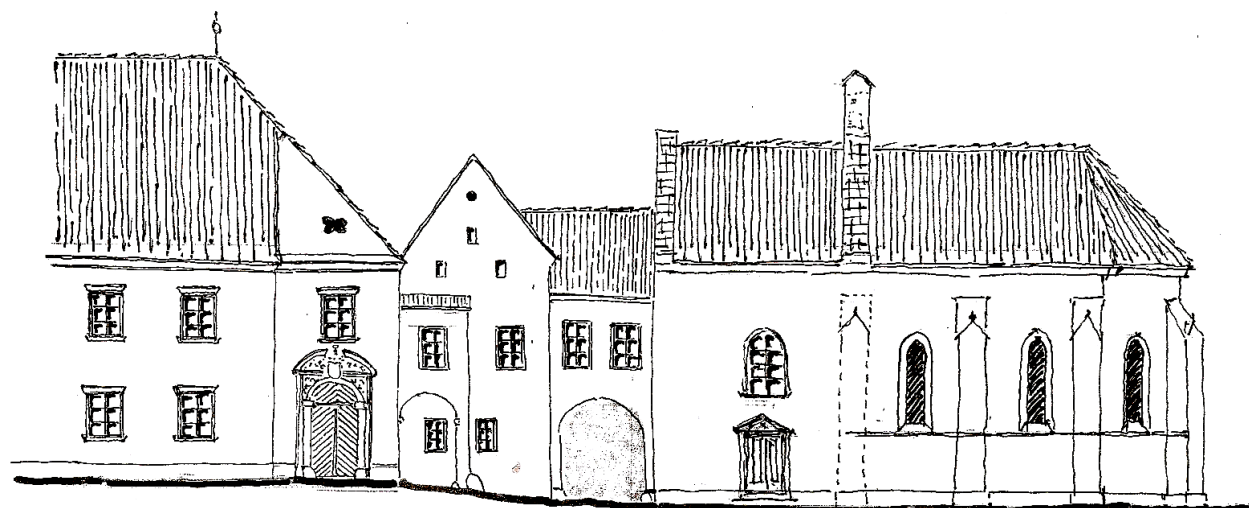
NĚCO ZNOJEMSKÉ HISTORIE

Kostel Stolce sv. Petra a Památky sv. Pavla ve Znojmě

Sérii článků o kostelích zasvěcených ve znojemském regionu svatým apoštolům Petrovi a Pavlovi zakončíme o zaniklém kostelu Stolce sv. Petra a Památky apoštola Pavla v Antiochii, který stával na dnešním Václavském náměstí ve Znojmě. Původně se náměstí jmenovalo Petrský rynek a kostelík byl zbořen již v roce 1830.

Na úvod trochu historie o názvu:

Křesťanství jako dějinně zjevené náboženství je odvozeno od historické osoby Bohočlověka Ježíše Krista a jeho spásného díla. Po nezapomenutelném zážitku Letnic v Jeruzalémě se skupina místních věřících rozrůstala. Mateřské společenství spravovali pod vedením apoštola Petra apoštolové jako živí svědkové a v Jeruza-

barokní budovy
kláštera klarisek

Velká
veselá
ulice

přístavba lodi
XVII. stol.

původní gotický kostelík
Stolce sv. Petra a Památky
sv. Pavla

lémě byla vytvářena i vlastní řeč křesťanské víry. Brzy se k tomuto společenství přidávali i židé v diaspoře a tak se do vedení místního společenství dostávaly i jiné osobnosti např. Jan, Štěpán, Filip apod. Po prvním pronásledování roku 44 a židovské válce r.60/70 však apoštolové odešli z Jeruzaléma a zprávy o nich většinou mizí.

Nové středisko společenství se mezitím vytvořilo v Antiochii, kde bylo centrem řecko-římské helenistické kultury. Společenství se skládalo většinou z nežidů a bylo nazýváno společností křesťanů – Kristovců. Má se za to, že zdejší společenství založil jako misijní. Petr jako misijní putující apoštol, nějaký čas vedl, ustanovil nové představené a pak putoval dále. Postavení apoštolského zakladatele bylo považováno za nezpochybnitelné v křesťanských obcích. Apoštol Petr jako misijní apoštol přesídlil kolem roku 42 do Říma. Proto tradice považuje římská církev Petra za svého zakladatele a dokládají to i další výpovědi jeho nástupců.

Do společenství v Antiochii přivedl Pavla-Šavla jeden z následovníků – Barnabáš. Pavel byl hlavní osobností, která odpoutala křesťanství od židovsko-palestinské mateřské půdy. Učinil z Antiochie středisko, ze kterého pak podnikal celkem tři misijní cest, při kterých rozšiřoval křesťanství ve středomoří v obcích Malé Asie a přilehlého evropského Řecka.

Oba misijní apoštolové skončili svůj pozemský život v Římě, kde jsou také pohřbeni. Jejich památka se slaví vždy 22. února dodnes a v římském breviáři je uváděna jako Stolec sv. Petra v Antiochii a památka sv. Pavla. V katalogu brněnské diecése 1907 – neměnná část se takové patrocinium objektu vůbec nevyskytuje.

V.Pavlík

Omluva: Redakce se omlouvá autorovi i čtenářům, že článek v minulém čísle v této rubrice, byl uveden dvakrát (v č. 10/08 a 4/09). Děkujeme.

CHARITA

Výstava v Moravském Krumlově

Oblastní charita Znojmo – Poradna pro oběti domácího násilí Tereza a Městské kulturní středisko Moravský Krumlov srdečně zvou na výstavu studentských prací na téma „Domácí násilí očima studentů středních škol“. Výstava bude k vidění v průběhu měsíců **května a června na Městském úřadě v Moravském Krumlově, Klášterní nám. 125 – 1. patro a to v době otevření úřadu.**

Přednáška na téma domácí násilí

Oblastní charita Znojmo – Poradna pro oběti domácího násilí Tereza srdečně zve na přednášku o domácím násilí.

Kdy: 21. 5. 2009, 16:00 hod.

Kde: Agrodům, Dvořákova 21, Znojmo, 3. Patro

POSTNÍ ALMUŽNA

Na začátku letošní postní doby se na našem znojemském okrese mohli věřící dobrovolně zapojit do starobylé tradice, kterou svým prostřednictvím nabídla věřícím Oblastní charita Znojmo.“

Akce s názvem „**Postní almužna**“ je výrazem odhodlání měnit sami sebe prostřednictvím pomoci druhým. V tomto způsobu prožívání doby postní je skrytý hluboký sociální rozměr křesťanské víry. Půst obnovuje naše duchovní síly a umožňuje nám vnímat Krista skrze potřeby našich bližních v nouzi.

Tato akce byla zvlášť vhodná do rodin jako nástroj při prožívání postní doby s dětmi. Papírové schránky bylo možné si zvednout v kostele ve svých farnostech, které se do akce zapojily a to na Popeleční středu či v 1. neděli postní, anebo osobně v sídle Oblastní charity Znojmo.

Jednalo se o dobrovolnou duchovní formaci, kdy si věřící během celé doby postní mohli odříct některý prožitek (např. děti se v době postu mohly vzdát čokolády či jiné sladkosti a dospělý např. cigarety, alkoholu, kávy, zábavu, luxusu nebo jiný prožitek) a vložit jej do papírové schránky.

Celkem se zapojilo 11 farností, kde se vybralo ke dni 20. dubna 2009 z 267 papírových schránek celkem 64 207Kč. Tento celkový výtěžek postní akce bude použit na pomoc chudým rodinám s dětmi na Ukrajině.

Jménem Oblastní charity Znojmo a těch, kterým se díky Vám dostane pomoci, upřímně děkujeme.

*Ludvík Mihola
koordinátor Postní almužny*

DOPIS NEMOCNÝM - NEJEN NEMOCNÝM

**Velmi rád se budu chlubit spíše svými slabostmi,
aby na mě spočinula Kristova moc. (2 Kor. 12, 7 10)**

Svatý Pavel vykonal velmi mnoho pro šíření božího království v prvních dobách církve. Jeho činnost však byla omezována tělesnou nemocí, která mu činila velké potíže a znesnadňovala jeho působení. Proto třikrát prosil Pána, aby byl tento kříž od něho odňat, ale Pán mu řekl, že mu stačí jeho milost a s ní že je schopen zvládnout každou potíž, která se mu vyskytne. Víme z Písma svatého, že měl vždycky dost sil a schopností jak ke snášení všech potíží, tak i k dokonalému působení na lidi, ke kterým byl poslán. Pavel se dovedl s boží

milostí tak vyrovnat s tělesnými těžkostmi, že mohl prohlásit, že je přijímá a snáší s radostí.

I každému z nás se může stát, že budeme prosit, aby od nás byla odňata nemoc, která nás trápí a se kterou se těžko vyrovnáváme, ale i nám může být sděleno, že nám boží pomoc postačí tomu, abychom byli schopni se s každou bolestí vyrovnat a snášet ji tak, že prospěje nám i lidem, se kterými budeme žít

Svatý Pavel nazval svoji nemoc ostnem satanovým. Je to správné, protože Bůh, když člověka stvořil, neurčil mu za

úděl bolest a smrt, ale tyto lidské starosti jsou důsledkem dědičného hříchu, kterým se lidé na popud zlého ducha od Boha odvrátili. I když to byla veliká urážka Boha, on na lidi nezanevřel, nezatratil je, ale slíbil jim, že jim pošle Vykupitele, který je vykoupí z hříchů a zajistí jim všechno, aby mohli dosáhnout věčné spásy. Vykupitel přišel na svět v osobě Ježíše Krista. Je to druhá božská osoba, boží Syn. On nepřišel, aby odstranil bolest a smrt z lidského života, ale svým životem nám ukázal, jak ji máme snášet, aby byla k prospěchu nám i lidem, se kterými žijeme.

My můžeme spojovat svoji bolest s utrpením Kristovým, a tím jí dávat nadpřirozenou hodnotu, která se nikdy neztratí a která prospěje nám i těm, kterým ji budeme věnovat. Svatý Pavel se uměl vyrovnat s bolestí, kterou snášel, a dovedl ji obětovat za ty lidi, ke kterým byl poslán, a tím ji dokonale využil.

Každý z nás má ve své blízkosti lidi, na kterých mu záleží a kterým chce prospět, a má tedy možnost za ně obětovat to, co je v jeho životě nesnadné a bolestné. Tím dá všemu, co bude prožívat, smysl a hodnotu, která se neztratí. I vědomí, že svou bolestí prospíváme lidem, které máme rádi, nám usnadní snášení bolestí, kterým se nemůžeme vyhnout.

I v době, kdy se nám vede dobře, prosme Pána, aby nám dal poznání smyslu všeho, co prožíváme, a aby nám vždy dával dost sil, abychom se uměli úspěšně vyrovnat se vším, co nás potká a čemu se nebudeme umět vyhnout. S Boží pomocí budeme správně prožívat život na této zemi a připravovat se na život věčný.

*O. Jos. Šik
(Z časopisu Tomášek 1/97)*

UČITELÉ CÍRKVE - 19. stol.

*Terezie z Lisieux
(od Dítěte Ježíše)*

Řeholnice, mystička OCD

*Narozena: 2. ledna 1873 v Alençonu,
Francie*

*Zemřela: 30. září 1897 v Lisieux,
Francie*

*Patronka Francie (1944); misií;
karmelitek*

Velká řeholnice a mystička Terezie z Lisieux je nazývána „Malou svatou Terezíí“. Označení „malá“ sloužilo jednak k rozlišení od řádové reformátorky Terezie z Avily, jednak také vyjadřuje, že Terezii z Lisieux dlouho považovali za modlící se

dítě. Avšak tato dětskost silně překryla Tereziiny ostatní podstatné rysy, její pravé „já“ bylo při tom zatlačeno do pozadí.

Terezie od Dítěte Ježíše, jak je také nazývána, přišla na svět 2. ledna 1873 v malém místě Alençon v Normandii a jmenovala se rodným jménem Martinová. Jejím jediným přáním už od dětství bylo vstoupit do řádu karmelitek.

V Lisieux, kde žila Terezie se svou rodinou od časně smrti matky, byla po několikerém předchozím odmítnutí ve věku 15 let přijata na Karmel. Sestry v klášteře od počátku nevycházely s Tereziinou osobností, nikdo se v ní nemohl vyznat. Považovali dívku za domýšlivou a pyš-

nou, a nepozorovali, jaké vnitřní boje musela den co den vybojovávat. Představená jí ještě navíc ztěžovala život neustálým pokořováním.

Terezie, která navenek působila klidně a vyrovnaně, trpěla po celý svůj život stavy úzkosti. Byla často mučena myšlenkou, že ji Bůh opustil, a dostávala se tím do těžkých vnitřních konfliktů. Vždy znovu však Terezie uměla odolávat nejsilnějšímu pokušení. Někdy byla přesvědčena, že je odsouzena k ztracení. Přesto se zcela odevzdávala Kristově lásce. Jejím heslem bylo: „Všechno je milost.“ Se svým vnitřním utrpením, k němuž se přidaly také ještě těžké nemoci, jako tuberkulóza, se chtěla obětovat za hříšníky světa.

Ve věku 24 let zie z Lisieux ve svém klášteře 30. září 1897 zemřela. Papež Pius XI. prohlásil mystičku 17. května 1925 za svatou a jmenoval ji r. 1927 patronkou světových misí. Od r. 1944 je Terezie druhou ronkou Francie. V r. 1997 byla prohlášena za učitelku církve.

Znázornění: na zobrazeních je Terezie z Lisieux vidět téměř vždy v řádovém hábitu karmelitek (hnědý oděv, bílý plášť). Má u sebe často růži, protože před svou smrtí slíbila, že bude z nebe sypat růže.

Převzato z knihy Schaubert, Schindler: Rok se svatými

Ukázka z díla

Nejsme andělé, ale máme tělo, je proto nesmysl chtít z nás nadělat anděly na zemi. Právě proto v práci, v pronásledování, v křížích a ve chvílích vyprahlosti je nám Kristus velmi dobrým telem. Patříme na něho jako na člověka a vidíme jeho slabosti a námahy, on je naším druhem, a zvykneme-li si na to, je velmi

lehké mít ho u sebe. A tuje velmi důležité, abychom nevyhledávali duchovní útěchy, ale abychom objali kříž a pak děj se co děj. Náš Pán byl zbaven veškeré útěchy, byl opuštěný ve svém utrpení. Neopouštějme ho ani my, neboť nám podává ruku, abychom vystoupili výše.

ROK SVATÉHO PAVLA - 2008/2009

Svatý Pavel - Jeruzalémský „koncil“ a konflikt v Syrské Antiochii

Benedikt XVI. na gen.audienci

Respekt a úcta, kterou Pavel vždy choval k Dvanácti, není o nic menší, když upřímně hájí pravdu evangelia, jež není nic jiného,

než Ježíš Kristus, Pán. Dnes se chceme pozdržet u dvou episod, které dokládají úctu a zároveň také svobodu, s níž se Apoštol obrací ke Kéfovi a k dalším apoš-

tolům. Jde o tzv. Jeruzalémský „koncil“ a konflikt v Syrské Antiochii, jak je zaznamenal v Listu Galaťanům (srov. 2,1-10; 2,11-14).

Každý koncil a synod církve je „událostí Ducha“ a jeho průběh s sebou nese záležitosti celého Božího lidu. Na vlastní kůži to zakusili ti, jimž bylo dáno zúčastnit se II. Vatikánského koncilu. Když tedy sv. Lukáš informuje o prvním koncilu církve probíhající v Jeruzalémě, uvádí list, který apoštolové při té příležitosti rozeslali křesťanským komunitám v diaspoře, slovy: „Toto je rozhodnutí Ducha svatého i naše...“ (Sk 15,28). Duch působící v celé církvi vede apoštoly za ruku, když se vydávají na nové cesty, aby uskutečňovali jeho plány. On je hlavním původcem růstu církve.

A přece Jeruzalémské shromáždění probíhalo v okamžiku nemalého vnitřního napětí v prvotní komunitě. Jednalo se o tom, jak vyřešit problém, zda se má požadovat obřízka po pohanech, kteří uvěřili v Ježíše Krista, Pána – nebo zda mají zůstat na Mojžíšově zákoně nezávislí, a tedy svobodní od dodržování norem nezbytných ke spravedlivému životu, jak je předepisuje zákon, ale především nezávislí na normách ohledně kultovní očisty, čistých a nečistých pokrmů a soboty. „,

Nicméně v Listech sv. Pavla velmi jasně vystupuje na povrch, že křesťanská svoboda nemá nic společného s libertinstvím nebo s libovůlí činit, co se komu zlíbí. Uskutečňuje se totiž jedině v souladu s Kristem, a tedy v autentické službě bratřím, zvláště nejpotřebnějším. Proto

Pavel v závěru své zprávy o sněmu připomíná doporučení, s nímž se k němu obrátili apoštolové: „Jen žádali, abychom pamatovali na jejich chudé, a právě o to jsem vždy horlivě usiloval.“ (Gal 2,10).

Možná nejsme již s to plně pochopit význam, který Pavel a jeho komunity přičítaly sbírce pro chudé v Jeruzalémě. Šlo o iniciativu v rámci tehdejších náboženských aktivit zcela novou. Nebyla povinná, nýbrž svobodná a spontánní. Účastnily se jí všechny církve založené Pavlem na Západě. Sbírkou byla vyjádřením dluhu těchto komunit vůči mateřské církvi v Palestině, od níž obdrželi nevýslovný dar evangelia. Pavel připisuje tomuto společnému gestu tak velkou hodnotu, že ho jen zřídkakdy nazývá jednoduše „sbírkou“; je pro něj spíše „službou“, „požehnaním“, „láskou“, „milostí“, ba dokonce „liturgií“ (2 Kor 9).

Překvapuje zejména tento poslední termín, protože peněžní sbírce přičítá rovněž kultovní hodnotu. Na jedné straně je liturgickým gestem nebo „službou“, přinášenou každou z komunit Bohu, na druhé straně je skutkem lásky, učiněným ve prospěch lidu. Lásky k chudým a božská liturgie jdou ruku v ruce, láska k chudým je liturgií. Tyto dva horizonty jsou přítomny v každé liturgii sloužené a prožívané v církvi, protože už z podstaty se jí přičítá oddělovat kult a život, víru a činy, modlitbu a lásku k bratřím. ...

Druhou epizodou je známý konflikt v Syrské Antiochii, dosvědčující Pavlovi vnitřní svobodu. Jak se zachovat ve společenství stolu, kde jsou vedle sebe věřící

židovského a pohanského původu? Objevuje se tu další epicentrum mojžíšského zákona: distinkce mezi čistými a nečistými jídly, hluboce oddělující Židy, kteří ji dodržovali, od pohanů. Kéfas, Petr, zpočátku sdílel stůl s jedněmi i s druhými, nicméně s příchodem některých křesťanů následujících Jakuba „bratra Páně“ (*Gal 1,19*), se Petr začal stolu pohanů vyhýbat, aby nepohoršoval ty, kdo i nadále dodržovali zákony o čistotě potravin. Jeho rozhodnutí sdílel také Barnabáš. Bylo to rozhodnutí, které hluboce rozdělilo obřezané křesťany od křesťanů pohanského původu. Jednání vážně ohrožující jednotu a svobodu církve, vyvolalo u Pavla zánícenou reakci. Neváhal dokonce obvinít Petra a další z pokrytectví: „Jestliže ty, který jsi Žid, nedodržuješ mezi námi židovský zákon, jak to, že nutíš pohany, aby ho dodržovali?“ (*Gal 2,14*). Ve skutečnosti tu proti sobě stály na jedné straně Pavlovy obavy a na straně druhé obavy Petra a Barnabáše. Pro ně bylo oddělení pohanů opatřením, které je třeba zachovat, aby nebyli pohoršováni věřící pocházející z judaismu. Pro Pavla ale představovalo nebezpečí, že univerzální spása v Kristu, nabídnutá jak pohanům, tak Židům, bude špatně pochopena. Jestliže k ospravedlnění dochází pouze v síle víry v Krista, ve

shodě s Ním, bez jakéhokoli skutku Zákona, jaký smysl má zachovávat ještě čistotu potravin při společném stole? Petrova a Pavlova perspektiva byla s velkou pravděpodobností zcela odlišná: prvnímu šlo o to neztratit Židy, kteří uvěřili evangeliu, druhému o to, aby výkupná hodnota Kristovy smrti za všechny věřící nebyla umenšována. ...

Jedině upřímný dialog, otevřený pravdě evangelia, může orientovat cestu církve: „Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého.“ (*Řm 14,17*). Je to lekce, z níž se máme poučit také my. V různosti charismat svěřených Petrovi a Pavlovi, nechme se všichni vést Duchem a snažme se žít ve svobodě, jejímž orientačním bodem je víra v Krista; ve svobodě, která se uskutečňuje ve službě bratřím. Základem je být stále více podobni Kristu. Právě tak se stáváme skutečně svobodnými, tak se v nás naplňuje nejhlubší smysl zákona: láska k Bohu a k bližnímu. Prosme Pána, aby nás učil svému smýšlení, abychom se od Něj učili pravé svobodě a evangelijní lásce, která zahrnuje každou lidskou bytost.

Přeložila Johana Bronková

Mládí sv. Klementa Maria Hofbauera

Přednáška – Znojmo, děkanství u sv. Mikuláše – 15. 3. 2009

Byl svátek sv. Štěpána 26. prosince roku 1751. V Tasovicích, jihomoravské vesnici vzdálené 10 km od Znojma, se manželům Hofbauerovým narodilo deváté dítě. Novorozenec byl podle tehdejšího zvyku ještě téhož dne pokřtěn ve farním kostele Nanebevzetí P. Marie a dostal jméno Jan.

Není divu, proč se na křest tak spěchalo, dětská úmrtnost byla v té době vysoká, vždyť jen v této rodině zůstalo naživu z dvanácti dětí pět. Z těch byl pak malý Jeník nejmladší.

Obyvatelé Tasovic i okolních vesnic byli tehdy téměř výhradně Němci, protože čeští králové už od 13. století osidlovali

pohraniční území Čech a Moravy hlavně německými kolonisty. Tak i paní Marie Hofbauerová byla Němka, dcera vesnického rychtáře Steera. Její manžel byl Čech, jmenoval se původně Dvořák a pocházel z Moravských Budějovic. V Tasovicích provozoval řeznické řemeslo a podle dobové zvyklosti si v německém prostředí změnil jméno na Hofbauer, což je pouhý překlad jména Dvořák. V rodině se však mluvilo jen německy.

Náš budoucí světec je ovšem všeobecně znám jako Klement Hofbauer, budeme ho tedy takto i dále označovat. Toto jméno dostal později v Itálii jako poustevník. Chlapec prospíval k radosti svých rodičů, začal chodit v rodné obci do školy a rád navštěvoval bohoslužby v tamním kostele, kde rovněž ministroval. Na faře se učil také latině. Už v ranném věku ho poslali k dědečkovi do Moravských Budějovic, aby se naučil i česky. To se mu ukázalo později jako velice užitečné při jeho misijním působení mezi Slovany.

Z období jeho dětství se nám zachovalo jen několik zajímavých epizod. Jednou šel s maminkou a cestou potkali známé. Ona se jich zeptala, co dělají. Odpověděli, že si krátí dlouhou chvíli. Nato se jí hoch zeptal, co to znamená. Vysvětlila mu smysl těch slov a on hned namítl: „Když lidi nemají co dělat, ať se tedy modlí.“ Bezstarostné období ovšem netrvalo dlouho. Klementovi bylo teprve pět

let, kdy se jeho domovinou přehnalá krutá sedmiletá válka. Nebylo mu ještě ani sedm, když mu zemřel otec. Tehdy ho maminka přivedla ke kříži v polích, ukázala na Ukřižovaného a řekla mu památnou větu, která mu byla ukazatelem pro celý život: „Mé dítě, ode dneška je toto Tvůj otec. Snaž se vždy kráčet tou cestou, která se jemu líbí.“

Rodině nastaly horší časy, když zůstala matka se svými malými dětmi sama. Vedla dále po manželovi řeznictví, k tomu se starala o pole a vinohrad. Byla to velmi pracovitá a moudrá žena, bezpochyby její vliv a zásady udaly směr celé další Klementově životní pouti. Víme třeba, jak vštěpovala dětem od malička křesťanské hodnoty, modlila se s nimi, vyprávěla jim biblické příběhy a zdůrazňovala význam sebezáporu. Snažila se, aby žily důsledně podle desatera, vedla je k práci a ctnostem. Tak třeba jako odměnu dovolila chlapci za vzorné chování v týdnu, že se s ní může v sobotu postit. On pak takové odříkání považoval zcela samozřejmě za něco, co člověka obohatí a povznese. To se mu v dalším životě mnohokrát vyplatilo. Zamysleme se tedy i v souvislosti s tím vším, jak my dnes v této době přistupujeme k výchově dětí a jaké hodnoty upřednostňujeme.

*Ing. J. Kalný
(pokračování příště)*

MARIE VOJTĚCHA HASMANDOVÁ

Další krok v beatifikačním procesu

V sobotu 28. února 2009 se na Kongregaci pro svatořečení ve Vatikánu uskutečnil další krok v beatifikačním procesu Boží slu-

žebnice Marie Vojtěchy Hasmandové z Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Postulátor procesu Mons. Josef Laštovica a sestra Remigie Češíko-

vá, představená komunity boromejek z České koleje Nepomucenum v Římě, předali relátorovi procesu z Kongregace pro svatořečení obsáhlou dokumentaci, tzv. „positio“ o jejím životě, ctnostech a pověsti svatosti. Dokument má přibližně 600 stran a stane se podkladem pro rozhodnutí o heroičnosti ctností, což je spolu s uznáním zázrakem na přímluvu dotyčné, podmínkou jejího blahořečení. Dokumentace bude za tím účelem studována zvláštní komisí Kongregace pro svatořečení.

Sestra Marie Vojtěcha (Antonie) Hasmandová, která se narodila 25. března 1914 v Huštěnovicích, patří k nejvýznamnějším ženským postavám života církve v České republice. V padesátých letech byla osm let vězněna komunistickým režimem. Z pardubické věznice byla propuštěna na základě všeobecné amnestie v květnu 1960. Byla celkem třikrát generální představenou sester boromejek – nejpočetnějšího ženského řádu u nás. Jako generální představená vedla v době totality necelých 18 let (1970 - 1988) své řeholní společnosti k obnově řeholního života v souladu

se směrnicemi II. vatikánského koncilu. V roce 1979 při příležitosti zasedání Federace boromejek v Římě se osobně setkala s papežem Janem Pavlem II.

Sestra Vojtěcha měla srdce vždy otevřené pro potřeby kněží, bohoslovců a sester své kongregace, stejně jako sester z jiných společenství. S důvěrou se na ni obraceli také laici s prosbou o radu a pomoc. Poslední tři měsíce života přinášela Bohu jako láskyplnou oběť svůj těžký zdravotní stav, když prožívala konečné stadium, způsobené zhoubným nádorem na plicích. Zemřela 21. ledna 1988 uprostřed sesterského společenství ve Znojmě - Hradišti.

Je první řeholní sestrou z doby pronásledování církve komunistickým režimem v naší vlasti, jejíž beatifikační proces je v tak pokročilé fázi. Proces blahořečení byl zahájen v roce 1996. Zbývá tedy modlit se o mimořádný zásah na její přímluvu, aby mohly být splněny všechny podmínky její beatifikace.

OLDIN – duben 2009 (apha)

NÁVŠTĚVA SVATÉHO OTCE V BRNĚ

Návštěva Svatého otce Benedikta XVI. v České republice

Milí přátelé,

v souvislosti s návštěvou Svatého otce v naší zemi předal Sekretariát ČBK a organizační komise pro přípravu papežské návštěvy první informace. Rád bych vás s nimi seznámil. ...

Prostřednictvím vašich duchovních správců vám budou následně k dispozici kartičky s modlitbou na tento úmysl. Duchovní příprava na návštěvu Svatého otce bude mít dvě fáze - dlouhodobou a nově-

nu. K oběma vyjdou publikace (brožurky) s texty a náměty pro společné nebo individuální prožívání přípravy. Publikace je možné zakoupit v libovolném množství na Službách biskupství (30,- Kč za kus). První brožurka bude distribuována v květnu, druhá by měla být k dispozici 15. 8. 2009.

Přípravy na setkání se Svatým otcem teprve začínají, proto všechny další konkrétní informace ohledně účasti věřících

na těchto setkáních, organizace a ostatních záležitostí, které s tím souvisí, bude možné poskytnout později, jak se bude postupně upřesňovat program a všechny organizační záležitosti.

Prosím vás všechny o modlitbu

váš biskup Vojtěch.

Návštěva papeže Benedikta XVI. v české republice

Z tiskové zprávy ze dne 23.4.2009

Na tiskové konferenci konané při příležitosti zasedání České biskupské konference včera v Praze, byly představeny oficiální internetové stránky www.navstevapapeze.cz, které mají sloužit k informování veřejnosti o připravované návštěvě papeže Benedikta XVI. v České republice. Heslo papežské návštěvy zní: Láska Kristova je naší silou.

Pro Brno by šlo o jedinečnou událost v dějinách města, ale i brněnské diecéze, která byla založena 5.12.1777 a dosud na jejím území žádný papež nepobýval!

INFORMACE - bude vás zajímat

Centrum pro rodinu v Brně informuje:

Klub přátel rodiny, Josefská 1, Brno, srdečně zve **seniory na pobyt s tréninkem paměti** a rehabilitačním cvičení (Hostýnské vrchy 11.7.-18.7.) a **pobyty prarodičů s vnoučaty** (Hostýnské vrchy 4. 7. - 11. 7. a Fryšták 15. 8. - 22. 8.). Informace 542 217 464, dana.zizkovska@centrum.cz

Rádi byste se svou rodinou strávili dovolenou s nabídkou programu pro děti i celé rodiny?

Klub přátel rodiny opět připravil nabídku **letních rekreačních pobytů pro rodiny s**

mnoha zajímavými programy pro rodiče i děti. Svou dovolenou můžete strávit v tuzemských střediscích nebo v Itálii. Máte-li zájem o letní rodinnou dovolenou, veškeré informace Vám ráda podá Petra Štefková, tel. 542 217 464, 731 402 731, e-mail: petra.stefka@centrum.cz

Hyperaktivním a neklidným dětem a jejich rodičům nabízí CRSP Brno, Josefská 1 psychologické, speciálně pedagogické a sociální poradenství a tréninkové skupiny pro děti od 5 let a jejich rodiče. Informace a přihlášky na tel. 546 217 464 nebo na e-mail: petra.skrdlikova@centrum.cz

Ve dnech 15.-17. května navštíví Brno jáhen, exercitátor, teolog, stomatolog, psychiatr, pedagog a spisovatel Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Maxmilián Kašparů Ph.D.

Program setkání:

pátek 15. května ve 20.00 hodin

Stavy a vztahy..., - aneb O čem je život. Denně vstupujeme do bludných kruhů vnějších vztahů a vnitřních stavů. Do trojje-

diných kruhů, které jednou potřebují upevnit, podruhé zpřetrhat. K obojímu potřebujeme sílu vlastní i pomoc Ducha svatého.

sobota 16. května od 9.00 hodin

Po provaze ke Kristu - Ježíš řekl bázlivému Petrovi: „Pojď!“ Křesťan je člověk na cestě. Je povolán jako Petr. On se měl vydat za svým Mistrem po vodě. My se za ním vydáme dnes po provaze.

Sobotní program je třeba absolvovat celý. Oběd si zájemci budou moci objednat a zakoupit přímo na místě (v sobotu před začátkem programu). Po celou dobu bude možno zakoupit veškeré dostupné knihy J. M. Kašparů i další knihy s duchovní tematikou.

Finanční příspěvek na pořádání přednášky a rekolekce je dobrovolný.

neděle 17. května

9.30 hodin - bohoslužba - celebruje: Jan Bezděk, homilie: Jaroslav Max Kašparů (kostel sv. Jakuba v Brně)

11.00 hodin – autogramiáda (knihkupectví Cesta na Rašínově ulici - naproti kostelu)

Místo setkání: aula Biskupského gymnázia v Brně, Barvičova ulice 85.

„NOC KOSTELŮ“ POPRVÉ V BRNĚ

Noc kostelů, akce, která svým rozsahem zatím nemá v České republice obdobu, již má pevně stanovené datum. V Brně proběhne poprvé 29. května 2009.

Projekt Noc kostelů v Brně nabídne široké veřejnosti poprvé na jaře roku 2009 možnost navštívit kostely a modlitebny v centru Brna (v tuto chvíli je jich v projektu zapojených 16) a poznat nejen jejich kulturní hodnotu, ale také se seznámit s křesťanstvím prostřednictvím hudby, výtvarného umění, divadelního představení či setkání.

Podrobnější informace jsou již nyní zveřejněny na webových stránkách www.nockostelu.cz

POUTNÍ TITULÁRNÍ SLAVNOST NALEZENÍ SV. KŘÍŽE

Klášteř dominikánů a Římskokatolická farnost sv. Kříže ve Znojmě srdečně zve všechny lidi dobré vůle na poutní titulární slavnost Nalezení Svatého Kříže, která se uskuteční v neděli 3. května 2009.

Pořad bohoslužeb v kostele sv. Kříže:

8:00 h, 10:00 h, 18:00 h v kostele Nalezení sv. Kříže; 9:00 h latinská v dominikán-

ském obřadu v kapli sv. Dominika (vchod kostelem)

19:00 h – 19:30 h výstav Nejsvětější svátosti s požehnáním

Při všech bohoslužbách bude vystavena relikvie Sv. Kříže, kterou bude možné uctít a při návštěvě chrámu získat plnomocné odpustky za obvyklých podmínek.

FATYM Přímětice – Bítov pořádá

Turnaj v malé kopané v Citonicích

- ✓ v sobotu **23. května a 6. června 2009**; začátek v **9:00** na místním fotbalovém hřišti
- ✓ družstva 5 + 1 (neomezený počet náhradníků)
- ✓ smíšená družstva chlapců a dívek – v každém družstvu musí hrát min. 1 dívka
- ✓ účastnický poplatek 30,-Kč zahrnuje občerstvení
- ✓ dvě kategorie:

- * 6. třída ZŠ a mladší – **sobota 23. května**
- * 7. třída ZŠ a starší (i SŠ) – **sobota 6. června**

Informace, náměty, připomínky a přihlášky:
FATYM Přímětice-Bítov, Přímětice 18, 669 04, Znojmo 4

telefon: 731 402 650; 731 402 652

e-mail: jindrichcoupek@seznam.cz; sobotka@fatym.com

FARNÍ ŽIVOT

PRAVIDELNÉ AKCE

- Každou neděli při mši sv. v 9 a v 11 h u sv. Mikuláše je během kázání **program pro malé děti** s katechetkou na faře.
- Každou neděli po mši sv. v Příměticích je na faře otevřena **knihovna**.
- Každou neděli po večerní mši sv. u sv. Kříže u dominikánů je do 19.30 h **adorace**.
- Každou první neděli v měsíci je v 9 h u sv. Kříže v kapli sv. Dominika **latinská mše sv. dominikánského ritu**; vchod kostelem.
- Každé pondělí od 15.45 h na faře u sv. Kříže u dominikánů se koná **setkání aktivních členů Mariiny legie**.
- Každé pondělí před večerní mší svatou u sv. Kříže u dominikánů je **modlitba růžence za mír**.
- Každé pondělí v 18 h v Únanově **dětská mše**.
- Každé úterý v 19.00 h na faře u sv. Kříže je **zkouška chrámového sboru**.
- Každou středu v 18. h na faře v Louce je **mše sv. pro děti a mládež**.
- Každou středu po večerní mši sv. u sv. Kříže u dominikánů je do 19 h **adorace**.
- Každý čtvrtek v 18 h (v zimním období v 17 h) v Kuchařovicích **dětská mše**.
- Každý pátek v 17 h je v Příměticích **dětská mše**.
- Každý první pátek v měsíci v kostele sv. Markéty v Příměticích je příležitost ke krátké adoraci po mši sv. v 18 h. Během adorace je možnost přistoupit ke svátosti smíření.
- Každý pátek v Louce na faře v 19.30 h **mše sv. s mládežnickými zpěvy a ka-**

techezí; po mši sv. volné povídání ve společenství; jsou zváni všichni, zvláště mladí lidé.

- Každou sobotu ve 14.30 h v **Nové nemocnici** mše sv. v prostorách odd. 130, vedle prodejny novin v 1. poschodí; vchod do nemocnice pro návštěvy; příležitost ke sv. zpovědi; možnost přinést sv. přijímání na pokoj; tel.: 515 227 723; 736 523 600.
- **V letním období** budou mše sv. ve všední dny v Příměticích, Kuchařovicích, a Mramotických v 18.00 h

PŘIPRAVUJE SE

- 29.4. ve 20 h u sv. Mikuláše **adorace** před 1. pátkem – výjimečně ve středu.
- 30.4. v 17 h v kostele sv. Zikmunda v Popicích **poutní mše sv.**
- 30.4. v 19. h u sv. Mikuláše **koncert Chór Uralských kozáků**.
- 1.5. **první pátek**; u sv. Mikuláše celodenní výstav Nejsvětější svátosti; zpověď od 15 h; v 8 a 17 h mše sv.
- 2.5. **první sobota – měsíční pouť** v Hl.Mašůvkách: v 15 h mše sv. v němčině; v 17.30 h zpívané Loretánské litanie; v 18 h poutní mše sv; celebruje zástupce biskupství kanovník ThLic. Václav Slouk z Brna; žehnání nového obrazu a průvod s obrazem; autobus odjíždí ze Znojma v 17 h;
- 3.5. u sv. Kříže **Patrocinium** – Nalezení sv. Kříže; **oslava bude zahájena tri-duem**: 1. – 3.5. po večerní mši sv. promluva a litanie k Nalezení sv. Kříže.
- 3.5. ve 14 h v Tasovicích **Rodinné odpoledne a den otevřených dveří**.
- 9.5. **májová peší pouť** (40 km) **do Tří Dubů v Rakousku**; odchod v 6.30 h

od sv. Mikuláše; mše sv. v 19 h; návrat je třeba si zajistit.

- 9.5. v 18 h u sv. Kříže **zpívá chrámový sbor z farnosti Dolní Benešov** na Severní Moravě.

- 10.5. v 9 h u sv. Mikuláše **zpívá chrámový sbor z farnosti Dolní Benešov** na Severní Moravě.

- 10.5. v 11 h v Jaroslavicích **požehnaní obnovené zámecké kaple**.

- 17.5. v 15 h **měsíční modlitba v popické kapli**; pěší odchází ve 14 h z Kraví hory; autobus odjíždí ve 14 h z Přímětic, lázně, Palackého a Vídeňská u mostu.

- 20.5. **Celodenní pouť k sv. Klimentovi do Vídně**.

- 20.5. v 19 h v Tasovicích mše sv. na **Zahájení jubilea sv. Klimenta** – 100 let od svatořečení.

- 21.5. v 11 h v Tasovicích mše sv. – **Mezinárodní pouť**.

- 21.5. **Nanebevstoupení Páně**; u sv. Mikuláše mše sv. v 8 a 17 h; u sv. Kříže u dominikánů v 6.45 a 18 h; u sv. Václava v Louce v 18 h;

- 23.5. v Tasovicích **Hlavní pouť farností, pekařů, cukrářů a vinařů**; program od 16 h; mše sv. v 17 h, autobus ze Znojma odjíždí v 15.30 h Vídeňská od mostu, Palackého, lázně a Přímětic.

- 30.5. v 10 h v Břežanech **mše sv. k oslavě 150. výročí založení kongregace sester sv. Hedviky**.

- 31.5. **Boží hod svatodušní** – diecézní sbírka na Charitu

- 4.6. ve 20 h u sv. Mikuláše **adorace** před prvním pátkem.

- 5.6. **první pátek** – u sv. Mikuláše celodenní výstav; sv. zpověď od 15 h.

- 6.6. **první sobota** – měsíční pouť v Hl.Mašůvkách v 18 h; autobus ze Znojma v 17 h. Mši sv. celebruje biskup Pavel Posád; průvod Božího Těla.

KOSTEL SV. JANA KŘ. u kapucínů na Nám. TGM je uzavřen kvůli opravě interiéru (asi do konce velkých prázdnin). Všechny mše sv. jsou přesunuty do kostela sv. Mikuláše.

MÁJOVÉ POBOŽNOSTI

U sv. Mikuláše ve všední dny v 7.30 h růženec, v 8 h mše sv. a zpívané litanie. V neděli Májové pobožnosti u sv. Mikuláše 3.; 10. a 24.5. v 17. h.

U sv. Kříže u dominikánů od 4.5. v 17,30 h růženec, mše sv., promluva a litanie u Mariánského obrazu.

Na Hradišti v Mariánské kapli od pondělí 25.5. do neděle 31.5. denně v 18 h růženec, mše sv. a májová pobožnost.

Pokračování kurzu víry: 26.4., 10.5., 24.5., 7.6., 21.6. vždy v 18 hod fara sv. Mikuláš

I. sv. přijímání v kostele sv. Mikuláše bude v neděli 21.6. v 9 hod

ŽIVOT FARNOSTÍ ZNOJMA vydává Římskokatolická farnost u kostela sv. Kříže, Dolní Česká 3. Kontaktní adresa redakce Ing.Kania Jindřich, Pražská-Sídl. 6/F, 669 02 Znojmo. Mail kaniajindrich@volny.cz
Registrováno OÚ Znojmo pod č. 37102291. Pro vnitřní potřebu farností Znojma. Za obsah článku odpovídá autor; příspěvky nejsou stylisticky upravovány; nevyžádané příspěvky se nevrací. Názory autorů nemusí být totožné s názory redakce. Uzávěrka je vždy 20. předcházejícího měsíce. Doporučená cena 5.- Kč.
Tisk POLYGRAF Znojmo
